

Asia: VN/463/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta lastensuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmitoitus 35 lasta/sosiaalityöntekijä vuoden 2022 alusta ja 30 lasta/sosiaalityöntekijä vuoden 2023 alusta. (13 b §). Mitä vaikutuksia näette ehdotuksella olevan?

-

2. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi lastensuojeluviranomaisen kansainvälisestä toimivallasta (17 §), lastensuojelun järjestämis- ja kustannusvastuusta kansainvälisissä tilanteissa (17 a §) sekä lastensuojelun tarpeen arvioinnista ulkomailla (17 b §). Selkiyttääkö sääntely rajat ylittäviä tilanteita?

-

3. Esityksessä ehdotetaan säädettävän lapsen sosiaalihuollon asian vireille tulosta ja lapsen palvelutarpeen arvioinnista (26 §). Onko ehdotettu sääntely selkeä?

-

4. Esityksessä ehdotetaan säädettävän tehostetusta avohuollon tukitoimesta (37 b §). Mikä on näkemyksenne sääntelyn selkeydestä suhteessa muihin lastensuojelun avohuollon palveluihin?

-

5. Onko esityksessä ehdotettu 49 a §:n 2 momentin c-kohdan päihdehoidon vieroitushoidon ja kuntoutuksen sekä sijaishuollon integroitua palvelu ja sitä koskeva päätöksenteko (49 b §) sääntelyltään selkeä ja toteutettavissa käytännössä?

-

6. Esityksessä ehdotetaan erityisen huolenpidon palvelun tuottamisen keskittämistä julkisen sektorin toimijoille (60 d §). Muutokseen esitetään pitkää siirtymäaika vuoteen 2026 asti. Mitä käytännön vaikutuksia näette ehdotuksilla olevan?

-

7. Esityksessä ehdotetaan vähimmäishenkilöstömitoituksia vaativan sijaishuollon ja erityisen huolenpidon palveluihin (59 a §). Mitoitukset porrastetaan vuosille 2022–2026, täysimääräisinä mitoitus tulisivat voimaan vuonna 2026. Mitä käytännön vaikutuksia näette ehdotuksella olevan?

-

8. Esityksessä ehdotetaan uutta säännöstä kiinnipitämisestä lapsen laitoksesta poistumisen estämiseksi (68 a §). Onko sääntely riittävän selkeä ja millaisia käytännön vaikutuksia näette ehdotuksella olevan?

-

9. Esityksessä ehdotetaan muutettavan luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttamista koskevaa nykyistä säännöstä (69 a §) siten, että siinä säädetty kiinniottaminen mahdollistaa poliisille toimivallan lapsen kiinniottamiseksi virka-apuna. Poliisin virka-avun antamisesta säädetään tarkemmin uudessa 69 b §:ssä. Onko ehdotettujen 69 a § ja 69 b § sääntely riittävän selkeä ja millaisia käytännön vaikutuksia näette ehdotuksilla olevan?

-

10. Esitys sisältää muutoksia työryhmän ehdotuksiin päihdehoidon vieroitushoidon ja kuntoutuksen sekä erityisen huolenpidon jakson aikana tehtävistä rajoitustoimenpiteistä ja yhteydenpidon erityisestä rajoittamisesta (71 § ja 72 §). Millaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla näette olevan lapsen päihdehoidon vieroitushoidon ja kuntoutuksen sekä erityisen huolenpidon jakson toteuttamiseen?

-

11. Vapaamuotoiset huomiot edellä mainittuihin säännöksiin:

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LASTENSUOJELULAIN MUUTTAMISESTA JA SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Lausunnon antaja: Etävanhempien liitto ry

Kissankellonkatu 5 B 12

20740 Turku

Lausunto: Etävanhempien liitto ry on johtava asiantuntija lastensuojelu- sekä muissakin lapsiasioissa ja tämän johdosta pyydämme yhdistyksemme laittamista Oikeusministeriön tavoin myös Sosiaali- ja terveysministeriön listalle, missä luetteloidaan ne tahot, joilta pyydetään lausuntoja lapsia koskeissa asioissa.

Etävanhempien liitto ry:n sekä sen jäsenjärjestöjen jäsenenä toimivat useat Suomen tunnetuimmista lastensuojelun sekä lapsiasioiden käytännön asiantuntijoista, jonka johdosta yhdistyksestämme voisi olla suurikin hyöty tulevissa lapsia koskeissa lainsäädäntöhankkeissa, mikäli asiantuntijamme saisivat jo työryhmävaiheessa osallistua lainsäädäntötyöhön.

Etävanhempien liitto ry lausuu hallituksen esityksestä eduskunnalle lastensuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi seuraavaa:

Lastensuojelulaissa on lukuisia kohtia, joita tulisi muuttaa sekä lakiin lisätä säädöskohtia, joilla käytännössä poistettaisiin lastensuojelun epäkohtia sekä edistettäisiin lapsen edun mukaista toimintaa. Nyt käsittelyssä oleva hallituksen esitys eduskunnalle lastensuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi ei valitettavasti näitä epäkohtia miltään osin poista.

Tämän johdosta asia tulisikin palauttaa uuteen valmisteluun sekä ottaa valmisteluun mukaan lastensuojelulain valmisteluun käytännön lastensuojelun asiantuntijoita, joita mm. Etävanhempien liitto ry:stä löytyy useita valtakunnallisesti tunnettuja ja arvostettuja henkilöitä, jotka ovat myös lastensuojelulain valmistelussa käytettävissä.

Hallituksen esitysluonnos lastensuojelulain muuttamisesta on täysin riittämätön ja lastensuojelulain kokonaisvaltainen uudistaminen onkin välttämätöntä, jotta nykyiset epäkohdat saataisiin laissa korjatuksi ja näin turvattaisiin lapsille oikeus lastensuojeluun, mitä valitettavasti nykyinen lastensuojelulainsäädäntö eikä myöskään ehdotetut muutoksen lakiin eivät takaa.

Hallituksen esitysluonnos osoittaa sen tosiasian, ettei sitä laatimassa ole ollut lastensuojelulain käytännön ammattilaisia, jonka vuoksi esitys onkin suurelta osin virheellinen, riittämätön, eikä

esitysluonnos valitettavasti pureudu lastensuojelulain todellisiin käytännön ongelmakohtiin, jotka saataisiin lastensuojelulakia muuttamalla helposti korjattua ja näin turvattaisiin lasten oikeus inhimilliseen elämään sekä turvattaisiin lasten kasvu ja kehitys Suomessa.

Emme lähde tässä tämän enempää asiaa aukaisemaan, koska asia vaatii kokonaisvaltaista ja ammattitaitoista lain uudelleen valmistelua, eikä tämä esitys lastensuojelulain muutokseksi täytä näitä tarvittavia vaatimuksia valitettavasti miltään osin.

Turku 11.05.2021

Etävanhempien liitto ry psta, toiminnanjohtaja, lapsen edun erityisasiantuntija, OTM Kari Karanko

Karanko Kari
Etävanhempien liitto ry